

Yunus EMRE
İstanbul Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi
Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Türk Grubu Üyesi

09.10.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını bilgilerinize sunarım.
Saygılarımla.

Yunus Emre
İstanbul Milletvekili

Ülkemizde sivil toplum alanındaki çalışmalarıyla tanınan Osman Kavala 18 Ekim 2017 tarihinde gözaltına alınmış ve ardından 1 Kasım 2017 tarihinde tutuklanmıştır. Hakkındaki iddialar 15 Temmuz darbe girişimi (TCK 309. madde) ve Gezi Parkı protestoları (TCK 312. Madde) ile ilgili olup; 11 Ekim 2019 tarihinde 309. madde kapsamındaki tutukluluğundan resen tahliye edilmesine rağmen, ertesi gün aynı maddeden gözaltına alındı ve sonrasında tutuklandı.

Osman Kavala Davası Türkiye'deki iç hukuk yollarının ardından dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşınmıştır. AİHM 11 Mayıs 2020'de kesinleşen 10 Aralık 2019 tarihli görüşmesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 5. maddesinin 1. ve 4. paragrafının ve 18. maddesinin ihlal edildiğine; Osman Kavala'nın bir suç işlediğine dair makul şüphenin yokluğu nedeniyle tutukluluğunun sona erdirilmesi ve bir an önce serbest bırakılması için Hükümet tarafından tüm önlemlerin alınması gerektiğine hükmetmiştir. Ayrıca AİHM, Osman Kavala hakkındaki ceza yargılamalarının Osman Kavala'yı susturmak ve diğer sivil toplum aktivistlerini caydırmak şeklinde gizli bir amacının bulunduğu sonucuna varmıştır.

AİHS'nin 46. maddesinin 1. paragrafı uyarınca, Türkiye AİHM'nin kesinleşmiş kararlarına uymayı taahhüt etmiştir. Buna rağmen AİHM kararına ve takip eden süreçte Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nden gelen çağrılara rağmen mahkemenin kararı Ekim 2023 itibariyle hala uygulanmamıştır. Bu durum Avrupa Konseyi nezdinde, Türkiye'nin oy hakkının ve üyeliğinin askıya alınması ya da üyelikten çıkarılmasını kapsayan ihlal süreci başlatılmasına neden olmuştur. Türkiye'nin uluslararası ilişkilerini ve saygınlığını gölgeleyen bu durumun düzeltilmesi ve kamuoyunun aydınlatılması sorumluluğunuz gereğidir.

Bu bağlamda,

Yunus EMRE

İstanbul Milletvekili

Dışışleri Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Türk Grubu Üyesi

1. Osman Kavala'nın, serbest bırakılması yönündeki AİHM kararı neden uygulanmamaktadır?
2. Geçmişte buna benzer şekilde AİHM'nin aldığı kesin kararların uygulanmadığı örnekler var mıdır? Varsa nelerdir?
3. AİHM'nin herhangi bir konuda aldığı kararı uygulamayan başka Konsey üyesi ülke var mıdır? Varsa hangi ülkelerdir?
4. AİHM'nin yukarıda bahsedilen kararı doğrultusunda AİHS'nin "...bu Sözleşme hükümleri ile hak ve özgürlüklere getirilmesine izin verilen kısıtlamalar öngöröldükleri amaç dışında uygulanamaz." şeklindeki 18. Maddesinin ihlal edildiği yönündeki AİHM kararı hakkında Bakanlığınızın görüşü ne yöndedir?
5. AİHM'nin Kavala hakkındaki ceza yargılamalarının "başvurayı susturmak ve diğer sivil toplum aktivistlerini caydırmak şeklinde gizli bir amacının bulunduğu" yargısı doğru mudur? Bu konu hakkında Bakanlığınızın plan ve çalışmaları nelerdir?
6. Türkiye'nin Avrupa Konseyi nezdinde devam eden ihlal prosedürü sürecinden çıkarılması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
7. Osman Kavala'nın yargılandığı Gezi Parkı davasına bakan hakim Murat Bircan'ın 2018 genel seçimlerinde AKP'den Samsun Milletvekili aday adayı olduğunun ortaya çıkması, dava sürecinde yargı bağımsızlığının eksikliğine ve davanın tamamıyla siyasi bir dava olduğu iddialarını nasıl açıklıyorsunuz?